

Kyrkans arbete bygger på kontinuerlig utveckling

Till stöd för kyrkans utvecklingsarbete är en översikt över den riksomfattande utvecklingsverksamhet som bedrivs inom kyrkan. Översikten är en del av kyrkans fyraårsberättelse för åren 2016–2019, och har skrivits av sakkunniga vid Kyrkostyrelsen. I översikten redogör man för utvecklingsprojekten samt påverkans- och intressebevakningsarbetet inom rikskyrkans olika verksamhetssektorer. Den tar också upp aktuella frågor om ekumenik, mission och religionsdialog. Ytterligare behandlas den förändrade kommunikationen i en ny mediemiljö samt förvaltningens utveckling i fråga om exempelvis digitalisering och tillgänglighet. Översikten presenterar också aktuella resultat från enkäterna bland kyrkans anställda samt från projekten för utveckling av arbetslivet.

Kyrkans arbete har under de senaste åren präglats av ett aktivt framtidsarbete. Framtidskommitténs betänkande 2016 gav upphov till närmare 20 uppdrag från kyrkomötet. En del gällde ändringar av tjänste- och arbetsavtalsförhållanden och utveckling av frivilligarbete och ledarskap, alltså faktorer som i första hand påverkar församlingarnas verksamhet. Andra gällde återigen en direkt utveckling av Kyrkostyrelsens egen verksamhetskultur. En reform av verksamhetskulturen inom kyrkan förutsätter dels beslut som minskar byråkratin, dels införande av nya arbetsformer.

Inom utvecklingsprojekten vid Kyrkostyrelsens verksamhetsavdelning beaktade man den ökande utsattheten och religiösa omvälvningen i samhället och utvecklade bl.a. verksamhet som främjar den sociala delaktigheten, fostranssamarbete och familjearbete, åskådningsdialogisk verksamhet, frivilligverksamhet och miljöarbete. Inom den omfattande utbildningsverksamheten stödde man kompetensutvecklingen på nationell nivå samt reviderade kärnkompetensbeskrivningarna för kyrkliga yrken. I fokus för påverkansarbetet låg bl.a. lindring av fattigdomen samt social- och hälsovårdsreformen, landskapsreformen och programmet för utveckling av barn- och familjetjänster. I arbetet mot klimatförändringen befäste kyrkan sin roll inom främjandet av en hållbar utveckling och lyfte också fram detta som en strategisk målsättning.

Internationell verksamhet, ekumenik och möten mellan religioner hör i allt större utsträckning till vardagen på alla nivåer inom kyrkan. Under fyraårsperioden har samarbetet mellan kyrkorna förverkligats genom reformationens märkesår, [den luthersk-katolska dialograpporten *Kasvavaa yhteyttä* \(pdf\)](#) (Växande gemenskap) återupptagna lärosamtal med den ortodoxa kyrkan i Ryssland samt ekumeniska kontakter med de kristna kyrkorna i Finland. [Kyrkans allmänna riktlinjer för mission *Ett gemensamt vittnesbörd* \(pdf\)](#) godkändes 2017. Riktlinjerna har ett nära samband med det grundavtal som ingåtts med kyrkans missionsorganisationer och med Kyrkans Utlandshjälp, och som Kyrkostyrelsen uppdaterade 2018. Som stöd för utvecklingen av den missiologiska kunskapen och kompetensen färdigställdes 2018 [den missiologiska rapporten *I alla*](#)

[riktningar \(pdf\)](#). För att främja religionsdialogen inrättade biskopsmötet 2017 Kommittén för religionsmöten. Kyrkans roll i att minska utlänningsfientligheten och hatretoriken stärktes.

Kommunikationen har hela tiden vuxit i betydelse i samhället, och i hela kyrkan har man satsat på att utveckla den. Av de kyrkligt anställda är det fortfarande en ganska liten del som har inkluderat de sociala medierna som en permanent del i sitt eget arbete. Församlingarna har dock i allt högre utsträckning tagit i bruk de digitala mediernas verktyg och de sociala medierna. Delningen av församlingarnas evenemang och program som streamningar eller inspelningar på webben har tagit ett långt steg framåt sedan 2015. Inom de övriga medierna fick kyrkan 2016–2019 rikligt med synlighet i såväl de riksomfattande som de regionala och lokala medierna. I genomsnitt var mer än 80 procent av den medieoffentlighet kyrkan fick under rapporteringsperioden neutral eller positiv. I fråga om kyrkans egen medieproduktion har lyssnartrenden för radioandakterna sakta sjunkit, medan tittarsiffrorna för televisions andaktsprogram har visat en svag uppgång sedan 2016. Vid sidan av radion och televisionen har streamningstjänster som Yle Arenan tagit över en betydande andel.

Tillgänglighet och hållbar utveckling är centrala faktorer vid utvecklingen av kyrkans förvaltning. Kyrkans statistik förnyades i början av 2017. Information om verksamheten, medlemmarna, personalen och ekonomin började samlas in kontinuerligt, så att statistiken också kan beskriva ändringar som sker under året. Statistiken publiceras på den öppna webbplatsen [Kyrkans statistik](#). Som stöd för administrationen och skötseln av det lösöre, de kyrkliga byggnader och den byggnads- och fastighetsegendom som hör till församlingarnas kulturarv utvecklades datasystemet Basis. Våren 2019 hade alla ekonomiska församlingsenheter tagit i bruk Basis byggnads- och fastighetsregister. Basis värdeföremålsregister hade tagits i bruk i cirka 100 församlingsenheter. För att göra det enklare för kyrkans medlemmar att uträtta sina ärenden skapades webbtjänster för anslutning till kyrkan, begäran om hindersprövning och uppgörande av släktutredningar. Kyrkans pensionsfonds placeringsverksamhet styrs av en strävan att motverka klimatförändringen och placera ansvarsfullt. En av de metoder som pensionsfonden använder i sin ansvarsfulla placeringsverksamhet är gröna investeringar, där man prioriterar företag som erbjuder produkter eller tjänster som stöder en hållbar utveckling.

Antalet anställda inom kyrkan ökade under fyraårsperioden med några procent, men antalet årsverken visar en jämn minskning med i snitt en procent per år allt sedan 2009. Av kyrkans personal arbetar nästan hälften inom församlingsarbetet, och närmare två tredjedelar är fastanställda. Under rapporteringsperioden ingicks två tjänste- och arbetskollektivavtal: det s.k. konkurrenskraftsavtalet (kiky) samt en revidering av lönebestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtalet. Resultaten från Kevas undersökning av arbetshälsan inom den offentliga sektorn ([Julkisen alan työhyvinvointi \(pdf\)](#)) visar att den positiva utvecklingen av arbetshälsan inom kyrkan inte är en självklarhet, och att det fortfarande finns behov av utveckling av arbetsförhållandena. Kyrkans arbetsmarknadsverk har strävat efter att stödja arbetsgivarna i utvecklingsarbetet med avtal och rekommendationer, och under rapporteringsperioden även med Kyrkans arbetslivsprogram 2020 (Kirteko).

[Till stöd för kyrkans utvecklingsarbete. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland 2016-2019. Kyrkans forskningscentralers webbpublikationer 66 \(webbplatsen\).](#)